

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), MARCH 14, 1951

ŠTEVILKA (NUMBER) 52

NOVI GROBOVI

THERESA ROSE PETSCHAUER

Po dolgi bolezni je preminila včeraj zjutraj v Cleveland State bolnišnici Theresa Rose Petschauer, star 53 let. Njeno deklško ime je bilo Samsa in je bila rojena v Ljubljani, odkoder je prišla v Ameriko leta 1911.

Tukaj zapuša soproga Andrew in štiri otroke: Frank, Andrew, Mrs. Jean Hatt in Mrs. Rose Zulich, štiri vnuki in enega pravnuka, v Chisholm, Minn., pa brata Louis Samsa. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 9.30 uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev Immaculate Conception in nato na pokopališče Calvary.

ELI TOJAGIČ

Pogreb pokojnega Eli Tojagiča se vrši v četrtek popoldne ob 1. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., na Highland Park pokopališče.

Rojstvo in smrt

Družini Mr. in Mrs. Ray in Joan Skočaj je bil preložen rojen sinček-prvorojenec, ki pa je umrl v petek. Pogreb se je vršil v soboto. Oče je sin poznane družine Mr. in Mrs. Joe Skočaj iz 1034 E. 171 St.

SREDOZEMLJE NAJ BO PRIPRAVLJENO

MALTA, 13. marca.—Na tem znanem britanskem pomorskem oporišču v Sredozemlju, ki igra vlogo tako v vprašanju bližnjega vzhoda prednje Azije in Suez, kakor tudi v politiki severne Afrike in Italije vobče, so zbrani ameriški in britanski mornariški poveljniki. Konferenca se bavi z vsemi pomorskimi vprašanji srednjega vzhoda, ločeno od okvira severno Atlantskega pakta. Poleg tega pretrga gre v glavnem za to, da se imenuje enotno mornariško poveljstvo z enim vrhovnim poveljnikom za Sredozemlje in to končno v okviru Atlantskega pakta.

Zdramimo se že enkrat!

LAKE SUCCES, 13. marca.—Tišina, ki vlada v krogih Združenih narodov, je prekinil Filipinec Salvador P. Lopez, ki je pozval Združene narode v odobru za skupne interese, naj si kaj upa in započne. Gre za študij metod in sredstev, kako zaustaviti agresijo kjerkoli bi se pojavila.

Turški poslanik Selim Sarp, ki je načelnik odbora za raziskovanje kakšna sredstva naj se uporabijo proti komunistični Kitajski po njeni obsodbi, je tudi mnenja, da samo diplomatske sankcije v danih okoliščinah ne bodo privedle do nobenega uspeha na Koreji. Poslanik zagovarja vojaške sankcije, sporedno kakor se zavezuje čete že bojujejo na Koreji.

GOSPODINJE SO SE ZGANILE! NE KUPUJTE MESA-JE PAROLA

ALIQUIPPA, Pa., 13. marca.—Delavstvo jeklarn organizirano v C. I. O. je organiziralo pohod v smislu razglašene osrednjega vodstva Unije, da naj gospodinje in delavstvo samo sodeluje v borbi za znižanje cen. Na vrsti je bilo važno gospodarsko področje mesnic in prodaje mesa. Delavstvo je proklamiralo bojkot mesu in gospodinje so se zavezale, da ne bodo kupovale mesa, dokler se ne bodo cene mesu ustalile na pametni višini.

Mesarji so še vedno mnenja, da je skoraj vsakdo naravnost prisiljen kupovati meso, ker za njega ni pravega nadomestila. Vsi mesarji pa niso tega mišljenja.

Kakih 10.000 delavstva organiziranega v CIO krajevne organizacije je začelo s svojimi družinami ta bojni pohod s tem, da so od hiše do hiše vršili agitacijo, naj se vsakdo priključi tej akciji in naj se udeleži parade hišnih gospodinj, ki bodo manifestirale in protestirale po mestu zoper previsoke cene.

Razdeljeno je bilo na tisoče letakov "Gospodinje, združite se! Pridružite se protestnemu gibanju zoper visoke cene mesa! Ne kupujte mesa!"

Uvidevni mesarji priznavajo, da ima unija prav, da tudi gospodinje imajo upravičen razlog, da odklanjajo nakup mesa. Ni nobenega dvoma, da se cene mesu res previsoke. Neuvidevni mesarji pa se tolažijo s tem, da je vsaka taka akcija v obliki bojkota kakor skok v temo ali udarec s šibo po vodi, ker da mora propasti, ker za meso ni pravega nadomestila.

Gospodinje so v zvezi z unijo začele s propagando, naj se na mesto mesa kupujejo ribe in sir.

Protikomunist šef vlade v Iranu

TEHERAN, Iran, 12. marca Hussein Ala, znani protikomunist, je bil imenovan za predsednika iranske vlade. Narodno predstavništvo, je odobrilo soglasno to imenovanje.

Ala je iranski bivši zunanji minister. Leta 1946 se je z vso silo zoperstavil Sovjetski zvezi pred Združenimi narodi, ko je šlo za znane homatiye v iranski provinci Azerbajan.

Ala je nasledil umorjenega predsednika Ali Razmara. Znan je kot močnejši roke, izvedenec v zunanje-političnih vprašanjih, a glavna naloga ga čaka v reševanju notranjih državnih vprašanj. Gre za podpiranje oljnih vrelcev, pri katerih so kot lastniki udeleženi Britanci in Amerikanci. Dalje pa je pridobiti notranjemu redu in miru ter zakonu veljavo in spoštovanje.

Imenovanje Ala smatrajo diplomatski krogi kot znak, da se bo Iran držal protisovjetske orientacije. Kako bo pa rešeno vprašanje podpiranja petrolejskih vrelcev, se ne da predvideti. Na teh so v enaki meri zainteresirani Amerikanci, kakor Britanci in Rusi.

Zdi se pa, da bo Rusija sprejela svojo taktiko napram Iranu in to v bolj prijateljskem tonu.

Redna seja

Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna seja društva sv. Ane, št. 4 SDZ v navadnih prostorih SND na St. Clair Ave. Članice so prošene, da se gotovo udeležijo. Po seji se vrši domača zabava.

Češke homatiye; brez konca in kraja

PRAGA, 13. marca.—Po poročilih iz Suez v Egiptu, je na poti iz Indije v Anglijo bivši češki poslanik v Indiji Bohuslav Kratochvil. Poslanik je na poti v Anglijo in to v mesto Liverpool, kjer bo imel svoje politično zavetje. Bivši poslanik Kratochvil je bil imenovan na mesto češkega poslanika v Indiji, New Delhi, po kratkem zunanem ministru Vlado Clementisu, ki sedaj v Pragi v ječi čaka na proces.

Bivši poslanik Kratochvil je bil pozvan začetkom marca tega leta v Prago, kot se je reklo "na posvetovanje," vendar je raje podal ostavko in odšel s svojo družino preko Bombaya in Sueskega kanalav anglijo.

Škofje prisegajo zvestobo

Češkoslovaška vlada nadalje poroča, da so štiri katoliški škofje in dva druga administratorja prisegli vladi zvestobo. Imenujejo se imena teh cerkvenih dostojanstvenikov in sicer gre za Carsky, škofa v Košicah, važnem mestu na Slovaškem; Picha, škofa v Kralove Hradec v severni Češki; Trochta, škofa v Litomerici v severni Češki, in Lazika, škofa v Trnavi v srednji Slovaški. Poleg imenovanih štirih, da so prisegli zvestobo še neki Ondereš, administrator v Tesinu ob poljski meji in v zadnjem času mnogo imenovani Stehlik, ki je nasledil izgnanega nadškofa Berana.

Zbliževanje med Francozi in Nemci

FRANKFURT, Nemčija, 12. marca.—Vsi znaki kažejo, da bo prišlo do realizacije načrta bivšega francoskega zunanjega ministra Schumana, kako skupno upravljati produkcijo nemško-francoskega jekla in premoga. Pri tem so na posredovanju Amerikanci, ki so za ta načrt pridobili tudi zapadno-nemškega kanclerja Konrada Adenauera. Kancler Adenauer je ta načrt sprejel kot del delovnega programa zapadno nemške vlade in ameriškim posredovalcem je uspelo, da so zlomili odpor nemške težke industrije, ki se ni strinjala s kanclerjem Adenauerjem. Po doseženem sporazumu pa naj bi naravni zakladi zapadno evropskega premoga in produkcija jekla prišla pod mednarodno upravo.

K vojakom

K vojakom je bil vpoklican 1. marca Joe Bergant, najmlajši sin družine Mr. in Mrs. John Bergant iz 19706 Cherokee Ave. Nahaja se v Camp Pickett, Va. V zadnji vojni so bili štirje sinovi družine Bergant, od katerih je najstarejši John padel v Franciji. Želimo Joe-u, da se srečno vrni domov.

ZADNJE VESTI

Zastopnikom delavskih unij je bila predložena nova formula, ki znači v bistvu kompromis med vladnim mobilizacijskim odborom in delavskimi zastopniki. Trdi se, da so unijski voditelji sprejeli to formulo in da bodo zopet sodelovali v splošnem mobilizacijskem programu. Ustanovila se je posebna komisija o stabilizaciji delavskih mezd, ki bo imela 18 članov, toda tudi oblast, da bo ona reševala mezdne spore.

WASHINGTON, 13. marca.—Restavracije, nočni klubi ter drugi javni lokali, ki strežijo občinstvu, bodo izključeni iz splošnega zamrzovanja cen in bodo lahko cene zvišali.

GRAND RAPIDS, Mich., 13. marca.—Senator Arthur Vandenburg je po vseh znakih na smrtni postelji. Njegov zdravnik je izjavil, da če ne nastopi nekaj izrednega, se mora njegovo zdravstveno stanje smatrati za resno.

WASHINGTON, 13. marca.—Senatna odbora za zunanje odnose in vojaško službo sta odobrila, da se pošlje nadaljne štiri ameriške divizije v Evropo, gen. Eisenhowerju na razpolago. Temu je nasprotoval bivši predsednik Hoover.

WASHINGTON, 13. marca.—Senat je odobril, da se podaljša stanovanjska zaščita do konca junija tega leta. Sedaj ima odločati o tem osnutku zakona še reprezentančna zbornica.

HAAG, Holandska, 13. marca.—Štiri politične nizozemske stranke so po sedmih tednih brez vladnega stanja dosegle sporazum o sestavi nove vlade. Vladi bo načeloval socialist.

CLEVELAND, O., 13. marca.—Cleveland Electric Illuminating Co. je predlagala 17% povišanje pristojbin za svoje odjemalce. Obenem je stavljen tudi predlog, da se poviša vzhodnem Clevelandu vodne pristojbine za 20 odstotkov.

PRESELJEVANJE— KAZNJENCEV

SALT LAKE CITY, 13. marca.—V mestu, ki je središče znane verske sekte Mormonov je tudi 450 obsojencev na različne kazni z odvzemom prostosti. Do sedaj so bivali v jetnišnici, ki je bila pravi vzgled starinske zaostalosti. Sedaj so zgradili najmodernejšo kaznilnico in preselili vanjo iz stare kaznilnice 450 obsojencev. Preseljeni so bili vsi na enkrat in tako znači ta procesija nedvojbena največje množično preseljevanje obsojencev iz enega kraja v drug, kar jih beleži ameriška kriminalna zgodovina.

Tožba obnovljena

Odbor, ki se zanima za izboljšanje tukajšnje naselbine E. 61 in E. 62 St. sporoča, da je prejel od odvetnika Charles Lausche sporočilo, da je prejel od mesta pooblastitev, da obnovi zahtevno izselitve tovarne na E. 62 St. Odvetnik apelira, naj bodo oni, ki so nastopili pred zonskim odborom pri prvem zaslišanju, pripravljeni, ker se bo obravnava gotovo zopet vršila v prihodnjih tednih. Vsi, ki imajo pritožbe, se lahko zgledajo pri odbornikih korporacije za izboljšanje ali pa pri Anton Grdinu.

Zakaj smo šli v vojno na Koreji? Vojaki so brez določenega cilja!

Koreja samo "policijska akcija"? "Vezane" in "nevezane" roke armade

VROČINSKA BOLEZEN NARAŠČA

Zdravstvena oblast mesta Clevelanda je javila, da je beležiti lahen porast influence. V tem mesecu je bilo prijavljenih do sedaj 98 slučajev obolenj, od začetka tega leta pa se beležijo trije smrtni slučaj radi te bolezni. V tovarnah radi obolenj ni na delu 8 % delavstva. Tudi prodaja zdravil zoper influenco zaznamuje porast prometa.

Igranje z besedami v Parizu

PARIZ, 13. marca.—Namestniki štirih zunanjih ministrov na konferenci v Parizu so prešli sedaj na stabilizacijo besedila svojih predlogov. Ponavlja se stara igra: ameriški, francoski in britanski zastopniki so predložili svoje, Sovjetska zveza tudi svoje besedilo. Prvotno je Gromiko vztrajal na sledečem tekstu: pospeši naj se sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo, ustanovi zedinjena Nemčija in nato naj se umaknejo vse okupacijske čete.

Gromiko je mislil, da bo ustregel zapadnim zaveznikom, ako predruži to besedilo in je opustil besedo "pospešiti" in tudi ni več insistiral na tem, da je treba umakniti zavezniške čete na zasedbi v Nemčiji. Toda to je tudi vse, kajti zapadni zavezniki enako zagovarjajo mirovno pogodbo z Nemčijo in ustvaritev združene enotne Nemčije. Toda trenutno jedro nemškega vprašanja pa je v vlogi, ki naj se da Nemcem. Stališče Sovjetske zveze je slej ko prej isto, to je, da se mora Nemčija demilitarizirati. Sovjeti mislijo na zapadno Nemčijo, ker vedo, da do zedinjene Nemčije še ne bo prišlo in da se ne dovoli ponovna oborožitev Nemčije, v kateri točki je sovjetski vidik isti kot v prvi, kar vse je v popolni opreki in nasprotju z zapadom.

ZAROTA V PAKISTANU

NEW DELHI, 12. marca.—Odkrili so zaroto, ki je imela namen, da strmoglati vlado v Pakistanu. Kakor znano, je ta prostrana dežela na severozapadu Indije in v sredini polotoka predstavnica muslimanskega življa v Indiji s kakimi 80 milijoni prebivalstva. Dva visoka vojaška dostojanstvenika sta bila aretirana, ker sta baje zapletena v zaroto. Trdi se nadalje, da naj bi bili v zaroto zapleteni tudi komunisti, kar pa ni dosti verjetno sprič skrajno konservativnega in tradicionalnega zadržanja muslimanskega življa.

Uradna vlada ni objavila podrobnosti o zaroti.

Ogled tiskarne

Vse članice krožka št. 1 Progresivnih Slovencev, ki se namerava pridružiti ogledu tiskarne Cleveland Press, so prošene, da so jutri, 15. marca točno ob 1. uri popoldne v predstobi Cleveland Press na E. 9 St. in Rockwell Ave.

TOKIO, 13. marca.—Zavezniška ofenziva napreduje stalno na srednjem sektorju južne Koreje. Na tem bojišču so v borbah ameriške, kanadske, grške in avstralske čete ter je za enkrat cilj mesto Hongchong, velika komunistična trdnjava, ki bi po zavzetju odprla pot do 38. paralele, na kateri poti ne bi bilo bistvenih zaprek. Glede mesta Seoul stare korejske prestolice se ponavlja trditev, da so ga komunisti z glavnino izpraznili.

Glede morale ameriških čet na Koreji, ki je brez dvoma tudi morala ostalih zavezniških čet, podajajo poročila različne slike.

Amerikanec ne ve zakaj se bojuje

Cetudi je ameriški vojak na Koreji dobro oborožen in se zanj dobro skrbi, vlada v njegovi notranjosti velika praznina. Ni mu jasno, zakaj se pravzaprav bojuje. S tem še ni rečeno, da bi bila vojaška morala slaba, morala je še vedno na višini, morda višje, kakor kdaj prej. Tudi v izvežbanju nadkriljuje svojega sovražnika. Ameriški vojak se bojuje korajžno, toda se sprašuje, zakaj je vse to bilo potrebno.

V prejšnjih vojskah, kakor v prvi in drugi svetovni vojni so vojaki vedeli, da se bojujejo za nekaj, kar je vredno boja. Tudi doma je bil njegov narod pripravljen na vse in je bila mobilizacija vseh sil splošna. Na Koreji pa mu je pred očmi ideja "policijske akcije," kakor je to uradna označba pohoda na Korejo, bodisi od strani Združenih narodov, bodisi od strani ameriškega predsednika.

Tudi parola, "da se bojuje demokracija zoper komunizem," je presplošna, ker nima prav konkretnega cilja. Toda morda je za tega vojaka najhujše, ker ne vidi, kdaj bo vsemu temu konec. Niti ni točno označeno, do kam naj gre, ali kam naj se umakne, ko bi končno vedel, da je dosežen konkretni cilj.

Druga plat zvona

Iz krogov ameriške legije na Koreji pa se stavi močna zahteva, da naj se preneha s kompromisarstvom in naj se zavezane roke odvežejo.

Prišel je čas, ko mora tako ameriški narod, kakor organizacija Združenih narodov doumeti, da gre za borbo s pokvarjenim sovražnikom, katerega je dokončno ustaviti na njegovem pohodu na Daljnem vzhodu.

Treba je napraviti konec temu, da se črtajo meje, do katerih naj se zavezniški vojak bojuje in se stavijo zapreke vojaški strategiji. Mi ne smemo bombardirati Mandžurije, toda komunistični aeroplani pa imajo iz mandžurijskih letališč prost dostop do naših položajev, ne da bi čutili kake ovire.

Zakaj se ne začne z blokado kitajskih pristanišč?

Zakaj se ne uporabijo Chiang Kajšekove čete na Formozu in jih angažirati v akcijo, ko bi se s tem močno razbremenilo zavezniške čete na Koreji? Če kaže, da je dan trenutek, ko naj kitajski nacionalisti vstopijo na kitajsko celino, naj se to odredi. Ameriški in drugi zavezniški vojniki naj ne bodo angažirani v borbah na kitajski celini.

Tej miselnosti je blizu tudi vrhovni poveljnik gen. MacAr-

thur in njegov generalni štab. Če se hoče ugonobiti komunizem, je treba začeti splošen napad na celinsko komunistično Kitajsko, sicer obstoja nevarnost, da bo v ameriških vojaških vrstah dobilo nadmoč prepričanje, da so samo Amerikanci ti, ki nosijo vso pezo trenutne vojne.

Zavezniški vojaki so ravno obratno odlični, naj si bodo to Turki ali Francozi, ali Grki, Ni-zozemci ali Filipinci.

Združeni narodi morajo ostati na Koreji, se morajo bojevati nadalje in prizadejati sovražniku čimveč izgub. Če bi Združeni narodi zapustili Korejo, bi izgubili Indokino v šestih mesecih.

V PAKISTANU JE UPOR

KARACHI, Pakistan, 13. marca.—Pakistanška vlada je končno priznala, da je prišla na sled revolucionarnemu gibanju, ki je imelo za cilj, da organizira oboroženi upor. Vlado obvestilo imenuje za enkrat samo enega višjega častnika aviacije, ki da je bil aretiran kot soudeleženec v tej zaroti, zanika pa govorice, da bi šlo za množično aretacijo častnikov in trdi na splošno, da bo javnost o nadaljnjih vladnih ukrepih pravočasno obveščena. Ne zanika se, da so bili pred to zadnjo aretacijo aretirani že štirje drugi častniki.

Filipini dajo zemljo-zastonj

MANILA, Filipini, 13. marca.—Filipinska vlada je sprožila svojevrsten predlog, da prisili komuniste, da primejo za preženo roko, ko jim je ponudila zemljo v obdelovanje. Vlada ponuja vsakemu guerilcu 25 akrov zemlje, če prostovoljno položi orožje in prizna lojalnost ter prekliče svojo preteklost.

Filipini imajo vsega skupaj 21 milijonov ljudi, toda obsežno, bogato, a ne obdelano zemljo. Če dalje časa je bil problem ta, kako naseliti to zemljo in jo preobraziti. Nekateri člani vlade so prepričani, da se bo kakih 30.000 guerilcev udalo, če se jim ponudi v brezplačno dovolj zemlje in poljedeljskega orodja za obdelovanje.

Vlada je že deločila zemljišče 16.000 akrov, kjer naj bi se koloniziralo guerilce 600 po številu, ki so že položili orožje. Gozdovi se čistijo, vlada pa ima v načrtu postaviti stanovanjske hiše in preprečiti pokrajino z električno mrežo.

Predvideni so večji agrarni kompleksi, tudi po 50.000 akrov, kamor bo vlada naselila najnovejšje predajnike guerilcev, kakih 2.000 po številu.

S tem še ni rečeno, da bi se prostovoljno podal gros guerilskih upornikov.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Dry Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

SVET V REVOLUCIJI

Prošli teden smo na tem mestu priobčili prevod govora, ki ga je imel za obletnico Rooseveltovega rojstnega dneva Archibald MacLeish, eden izmed pomembnih poetov sodobne Amerike. Danes in naslednja dva dneva pa objavimo prevod govora, ki ga je imel pred nekaj dnevi neki drug visoko stoječi Amerikanec, William O. Douglas, član vrhovnega sodišča Zedinjenih držav in bivši profesor prava na univerzi Yale, ki se je prošlo poletje nahajal na potovanju po deželah Azije.

Zaključki obeh govorov v jedru potrjujejo pravilnost gledanja na sodobno mednarodno pozornico, ki ga izraža "Enakopravnost." Priobčitev teh in sličnih govorov ima služiti dvojnemu namenu. Prvič je to prispevek k razumevanju sodobnega sveta, kar bi moral biti smoter in cilj vsakega odgovornega časa, pa bodisi da izhaja v milijonski nakladi ali nakladi nekaj tisočev. Drugič pa naj bi bilo to v vzpodbudo našim lastnim ljudem, da se otepejo malodušnosti in današnjih konfuznih časih, ko je šarlatanstvo v cvetju, in ko zlobni ljudje skušajo zasejati teror med poštenimi ljudmi z obtožbami o "subverzivnosti." Govori in izvajanja takih mož kot sta MacLeish in Douglas pa so priča in dokaz, da je Amerika še vedno dežela, kjer stvarna kritika javnih poslov ni istovetna s prevratnostjo, temveč je ena izmed važnih dolžnosti resnično patriotskih državljanov te republike.

(1)

Naš svet je drugačen, kakor pa smo si predstavljali mi Amerikanci. Wendell Willkie in mnogi drugi poročevalci, ki so potovali po zaostalih deželah, so nam pripovedovali, kaj se tam dogaja, ampak mi jih nismo poslušali. Enostavna resnica je, da se svet nahaja v revoluciji, katere se ne da odkupiti z dolarji. Podtalno bobnenje se čuje v sleherni vasi od Sredozemlja pa do Pacifika. Zbirajo se sile, ki se pripravljajo za neki ogromen napor. Mi te sile smatramo za komunizem. Komunisti brez dvoma izkoriščajo položaj, podžigajo sleherno nezadovoljstvo in skrbijo, da ogenj nikoli ne ugasne. Ampak revolucije, katere se pripravljajo, niso komunistične po svojem izvoru, niti se ne bodo končale, ako bi se Sovjetska Rusija strla v vojni. Revolucionarji so lačni ljudje, ki so bili predmet izkoriščanja od pmativeka. To je stoletje njihovega zbujenja in mobilizacije.

Kar sem videl in slišal, ko sem potoval po tem ogromnem ozemlju, ki leži pod južnim robom Rusije, me je močno spominjalo tega, kar sem nekoč čital o drugih revolucijah. Duh, ki preveva ta ljudstva, je zelo podoben onemu, ki je ustvaril duh, v katerih sta nastali francoska in ameriška revolucija.

Krivice, katerim so se naši dedje uprli leta 1776, so se nakopile v grmade. Navedene so v naši Deklaraciji neodvisnosti: kralj je razpuščal naše zakonodajne zbornice; sodniki so bili koruptni; ljudstvo je moralo nositi breme stalne vojske in imeti vojaštvo v svoji sredi; nalagali so se davki brez dovoljenja kolonij; državljani so bili tirani preko morja za obravnave radi prestopkov, ki so bili izvršeni tukaj. Taka in slična dejanja kralja so povzročila, da je v našem ljudstvu zavrelo, nakar smo se proglasili za svobodne.

Pritožbe azijskih kmetov so prav tako specifične, kakor so bile one v naši Deklaraciji neodvisnosti; in za ljudi, ki so prizadeti, so prav tako važne. Govoril sem z njimi v številnih krajih preko tega širokega pasa in sem odkril, da poznajo ne samo svoje probleme, temveč da tudi vedo za njihovo rešitev. Ta ljudstva, dasiravno nepismena, so razumna.

Ljudstva Azije imajo poln seznam specifičnih pritožb. Pomanjkanje zdravstvene oskrbe stoji zmerom na prvem mestu. Pomanjkanje šol zmerom na drugem mestu. Potem pride na vrsto agrarna reforma. Ti ljudje strastno ljubijo zemljo in jo hočejo posedati, kar mora biti za Amerikanca lahko umljivo. Mi smo dali temu izraza v zakonih, s katerimi je pionir, ki je prevzel, iztrebil in obdelal goščo, postal njen zakoniti lastnik, in v velikem ljudskem valu na zapad, ki je zgradil narod iz divjine. Potem pride na vrsto želja, kako se naučiti kmetovati na novodoben način. Pravica glasovati, pravica voliti predstavniško vlado, oblast

UREDNIKOVA POŠTA

RAZNO IZ COLLINWOODA

(V. Coff)

Naš 84-letnik — Mr. Joseph Zele je eden izmed naših najstarejših pionirjev. Skozi dobo vseh let je bil med nami vedno aktiven in požrtvovalen, zavezanec Slovenec. Dočakal je častitljivo starost, zadnji teden je praznoval štiri in osemdeset letnico, dobo let, katero dočaka malo naših ljudi. Mr. Joe Zele je bil pred leti večletni predsednik obstoječih skupnih mladinskih pevskih zborov Clevelanda, in nato do zadnjega tudi blagajnik teh zborov. Bil je več let predsednik še vedno obstoječega in aktivnega Mladinskega zbora SDD, član direktorija Slovenskega delavskega doma in tega tudi dve leti predsednik in dve leti blagajnik; poleg tega je vedno z veseljem z denarnimi darovi podpiral vse naše socialne in kulturne akcije in ustanove. Na večer tega izvanrednega dne se je v njegovi hiši zbralo lepo število njegovih prijateljev, sorodnikov, sinovi in hčerke z družinami, pevski zbor Jadran pa mu je v priznanje zapel štiri lepe pesmi. Mr. Joe Zele je spoštovan mož, vedno je bil na pravem mestu, kličemo mu še na mnoga leta. Ob tej izvanredni slavnosti je tudi daroval vsote: \$50.00 collinwoodskemu SANSu za nakup živil pomoči potrebni Sloveniji, \$15.00 Mladinskemu zboru SDD, \$10.00 pevskemu zboru Jadran, in \$10.00 pevskemu zboru Sloven.

Raznoternosti Verovška. — Dramsko društvo "Verovšek" se lepo zahvaljuje Mr. Joe Zele ml. za brezplačno delo s kazanim filmom na zadnji Verovškovi prireditvi. Verovšek se je tudi spomnil na svoji zadnji seji 80-letnika F. S. Finžgarja, nesmrtnega pisatelja in dramatika. Odposlan mu bo v počast graviran "Parker 51 pisalni set" z besedilom: "Spomin od dram. društva Anton Verovšek — Finžgarju. Verovšek je tudi izvolil na svoji zadnji seji odbor, katerega delo je, da se organizira akcija za filmiranje collinwoodskih Slovencev. Prvi sestanek v ta namen je bil sklican zadnji petek večer in do sedaj so v tem odboru: Joe Gođec, igrovodja Verovška, V. Coff, tajnik SDD, J. F. Durn, tajnik društva "V boj" SNPJ, Vladimir Malečkar, zborovodja Jadrana, Tony Prime, član Jadrana, John Šore, predsednik društva V boj SNPJ, L. Levstik, blagajnik SDD, Eva Coff in Joe Zele ml.

Akcija filmiranja bi po proračunu stala okrog \$400, to je z dodatno kopijo filma. Več o tej akciji prihodnjič, odbor ima celo situacijo še podrobneje premisliti in ako se bo z delom nadaljevalo, potem se bo pričelo z filmiranjem Jadranove opere, katero zbor poda v nedeljo, dne 15. aprila na odru Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Namen se ima filmirati najboljše nastope in prizore iz opere "Čarobni zvonovi" in naravno, da bomo filmirali tudi posetnike opere. No, če želite biti med temi, zagotovo

izgnati in kaznovati nepošteno javne uradnike—to so važne zahteve, ki kličejo po reformi. In končno, nastal je nov občutek narodnosti. Ta občutek se izraža na mnogo načinov, a poglavitni so ti-le: v mnogih deželah Srednjega vzhoda se poraja rastoči sentiment za nacionalizacijo oljnih virov, z namenom, da ohranijo dobljček same zase; želja, da bi domači kapital v sodružništvu s tujim kapitalom pomagal k razvoju naroda; in pa prekipenja občutek neodvisnosti in srd proti vmešavanju tujih sil v njihove domače posle.

So profesijonalni agitatorji, ki netijo to nezadovoljstvo, ampak sila prihaja iz ljudskih množic. Videl nisem niti ene vasi med Sredozemljem in Pacifikom, kjer bi ne bil čul zastrtih glasov protesta.

pridite na Jadranovo predstavo, 15. aprila popoldne.

Se nekaj o Verovških aktivnostih. Društvo bo obdržalo velik piknik na SNPJ farmi dne 4. julija, in ako se bo delo filmiranja res izvršilo, bo ta dan posvečen slikanju družin in posameznikov.

Film iz starega kraja. — Prava senzacija so postali filmi v barvah, katere sta posnela na obisku rojstnega kraja Ilirska Bistrica in Cerknica, Collinwoodčana Mr. in Mrs. Tone Prime. Film so bili že štirikrat kazani v Clevelandu in v nedeljo, dne 29. aprila pa se jih bo kazalo v dvorani SNPJ v Strabane, Pa. Gotovi smo, da bodo tudi Pennsylvančani prav zadovoljni z filmi, saj je panorama krasne Gorenjske res tako privlačna, da vsakogar, ki vidi te filme, trenutno popelje tja preko oceana, v kraj, kjer je njegova rojstna vas. Mogočno Triglavsko gorovje, divno lepo Bohinjsko jezero, Bled, kiné Slovenije, stara in nova Ljubljana, notranjske in primorske vasi, vse to je na tem filmu poleg lepge števila sorodnikov raznih ameriških Slovencev. Primčeva dva rade volje kažeta te filme vsaki organizaciji, katere prireditelj je namen vsaj delno v zvezi s pomočjo novi Sloveniji.

Kulturno življenje v Murski soboti

V murskosobotskem okraju je 32 ljudskoprosvetnih društev. Vsako teh društev živo deluje, večina po vpajrež določenem načrtu. Kakor že v nekaterih ostalih okrajih pa je tudi tukaj kulturno umetniško življenje najbolj razgibano v okrajnem središču. V Murski Soboti je že troje mladinskih kulturnoumetniških društev poleg znanega sindikalnega društva "Štefana Kovanča."

Mladinska društva so razmeroma mlada. Najstarejše med njimi je društvo "Štefana Cvetka" na gimnaziji, ki so si ga dijakci ustanovili pred dvema letoma. Ta kulturnoumetniški kolektiv ima literarno sekcijo, glasbeno skupino, igralsko skupino in plesni ansambel. Pred dobrim mesecem so si ustanovili društvo tudi na ekonomskem tehnikumu. Zaenkrat delujeta pri njih gledališka družina in literarna sekcija, kmalu pa bodo imeli še svojo instrumentalno skupino in pevski zbor, saj jim manjka le še vodja.

Bodoči kmetijski strokovnjaki so imenovali svoje društvo po Danetu Šumenjaku. Zlasti dobro dela MKUD "Ludvika Rogana" na murskosoboškem učiteljski, ki ima posebne naloge. Na šoli so učiteljski inštrumenti iz ljutomerskega, radgonskega, dolnjelendavskega in murskosoboškega okraja. Njihovo društvo jim nudi vse to, kar bodo potrebovali kot vaški učitelji in ljudsko-prosvetni delavci. V izobraževalni sekciji se seznanjajo tudi s tem, kako ustanoviti na vasi ljudskopros-

svetno društvo in organizirati kulturnoumetniško življenje.

Da bodo lahko boljše poslovanje ljudskih knjižnic, bodo člani društva večkrat pomagali v okrajni knjižnici in čitalnici. Razen izobraževalne sekcije je v društvu še lutkovno gledališče, za katero bodo dijaki sami izdelovali lutke, pevski zbor in igralska skupina. V kratkem si bodo osnovali še folklorno skupino, za katero sta dala pobudo dva člana, plesalca iz beltsinske pionirske folklorne skupine.

Sindikarno kulturnoumetniško društvo v Murski Soboti je doseglo s svojimi skupinami že tolikšne uspehe, da bo lahko nudilo pomoč in opuk vsem vaškim ljudskoprosvetnim društvom. Društveni pevski zbor je v preteklem letu tekmoval v Ljutomeru, Mariboru in Ljubljani. Zasedel je drugo mesto med pevskimi zbori v republiki; 17-krat je nastopil v Murski Soboti, 20-krat na predložitelnih prireditvah po vaseh v okraju, razen tega pa je še drugje in sodeloval na Korškem festivalu. V preteklem letu ga je poslušalo 36,600 poslušalcev.

Prepogosti nastopi pa so ga ovirali pri tem, da bi priredil samostojen koncert, kar bo v letošnjem letu nadoknadil s tremi koncerti. Orkester je imel sedem nastopov in to v Mariboru, Ljutomeru, Murski Soboti in v Čepincih, kjer ga je poslušalo skupno 2,600 poslušalcev.

Igralska skupina je pripravila le eno predstavo, ker je bil njen vodja odsoten in ni prišlo do premier ostalih iger, ki jih je skupina pripravljala. Z Goljevo "Ženitvijo" je nastopala doma in v Rakičanih, na državnem posvetu. Sedaj pripravlja dve igri, ki bosta prišli na oder v tem in prihodnjem mesecu. Društvo ima še lutkovno gledališče, ki že prireja predstave in bo letos tudi tekmovalo, razen tega pa še likovno sekcijo. Letos se jim bo priključila še skupina harmonikašev in ustanovili bodo tudi godbo na pihala.

(Ponatis iz "Ljudske pravice")

POTOVANJA OKOLI SVETA

Francoski pisatelj Jules Verne je leta 1872 napisal novelo "V 80 dneh okoli sveta." Po tej zelo zanimivi pa izmišljeni storiji je njegov junak Phileas Fogg napravil pot okoli sveta z najhitrejšimi takratnimi transportnimi sredstvi v 80 dneh.

Leta 1889 je Nellie Bly napravil pot okoli sveta v 72 dneh in 6 urah. Nadaljni, ki so napravili slično pot okoli sveta: Leta 1890 George F. Train iz New Yorka v 67 dneh in 12 urah; leta 1901 Charles Fitzmorris iz Chicaga v 60 dneh, 13 urah in 29 minutah; leta 1907 Burlay Campbell v 40 dneh, 19 urah in 30 minutah; leta 1913 John H. Mears v 35 dneh 21 urah in 36 minutah; leta 1928 John H. Mears in C. B. Collyer v 23 dneh, 15 urah in 21 minutah.

Leta 1941 je letalski kapitan James W. Chapman poletel iz Washingtona preko Moskve in nazaj v petih dneh, 1 uri in 55 minutah. Leta 1947 je William P. Odum napravil 19,645 milj dolgi polet okoli sveta v 63 urah in 5 minutah. Leta 1949 je vojaško letalo Lucky Lady II napravilo 23,452 milj dolgi polet okoli sveta v 94 urah.

—NOVA DOBA

ŠTIRJE DEČKI UTONILI

MEDFORD, Mass, 13. marca. — Štirje dečki so si napravili splav ter se z njim podali na bližnji večji ribnik. Ko so bili na vodi in poskušali jadrati, se jim je splav prekucnil in vsi štirje dečki so našli smrt v blatni vodi.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Nekaj kozmetičnih nasvetov

Kako si ohranimo svež obraz

Ce pomislimo na veliko število lepotilnih in pomlajevalnih sredstev, ki jih priporoča reklama, bi pač morali biti prepričani, da je skrivnost, kako si ohranimo mladostno svežost in lepoto, že davno rešena. Vse mogoče pomade, kreme in kozmetične vode bi naj brez pogojno ohranile to svežost in nas naredile takšne, da bi vzbujale v opazovalcu vtis estetičnega ugodja.

Brez dvoma se da z lepotili mnogo doseči, toda umetna lepota, ki ne sloni na zdravju, ne ugaja, ker je nenaravna in izumetna. Čarobnega sredstva, ki bi nam kar tako brez truda in muke podarilo mladost in lepoto, človek ne bo nikdar odkril. Zunanja sredstva ne morejo pomladiti uvelega obraza, pri obnovi mora sodelovati ves človek. Ker je za zdravje temeljni pogoj lepote, je edino pravilen logičen zaključek, da mora biti osnovno pravilo pri negi lepote smotrna skrb za zdravje, tako v telesnem kakor tudi v duševnem oziru. Vedeti moramo, da bistveno pripomore k mladostni svežosti semo vesela in zdrava notranjost, telesne bolečine in razne bolezni pa zapuščajo neizbrisne sledove na naši zunanosti. Človekov obraz je odsev urejenega notranjega življenja.

Vse naše misli in želje, zavestne in podzavestne, se zrcalijo v obrazu. Sovraštvo, maščevalnost, ljubosumje, zavist, pohlepnost, vse to se odraža na našem obrazu. Duševno trpljenje in potrtost, žalost, skrb in udarci usode, razna razočaranja ter strah so prav pogosten vzrok izmučenega obraza. Vsaka večja duševna neuravnovesenost resno ovira organsko dogajanje: tek je slabši, spanje nemirno, utripi srca neredni, koža postaja uvela, oči brezizrazne, notranja depresija polagoma uničuje življensko moč.

Vsako nezadovoljstvo s samim seboj in težko tuhtanje je tako rekoč greh nad življenjem. Vedrost in veselje, ki dajeta človeku pogum, sta za mladostno svežost in čilost nujno potrebna. Mlade se čutimo v toliko, kolikor smo dovzetne za vse vrste veselja, ki nam ga hudi življenje. V vselem razpoloženju nam zažarijo oči, v napetem mišičju se vidno kaže telesna moč in srce teži po dobrem: Bodi vesela, išči veselja povsod, kajti veselje ti ohranja mladostno razpoloženje in svežost ter ti podaljšuje življenje. Brez veselja bi bilo življenje nesmiisel in dolgočasje. Žalost je pravzaprav le bolešno hrepenenje po veselju.

Na lepoto obraza pa vpliva veliki meri tudi telesno počutje. Splošno znano je, da vplivajo prebavne motnje zelo neugodno na kožo in povzročajo na njej razne izpuščaje. Tudi ledvične, jetrne in srčne bolezni povzročajo spremembe na koži in obrazu. Neurejeno delovanje žlez z notranjim izločevanjem je pogosto vzrok temnomodrim pegam pod očmi. Takšne pege se pojavljajo pogosto tudi v času mesečnega perila ter pri nekaterih trebusnih boleznih. Življenske nerednosti, kakor čezmerno kajenje in pitje ter bivanje v neprimernih prostorih izpodkopavajo svežost obraza. Razumljivo je tudi, da dolgotrajni glavoboli in hude nevralgije sčasoma skazijo obraz.

Kaj sledi iz zgornjih izvajanj? Da je pravilen način življenja podlaga mladostne svežosti in čilosti. Uživanje sadja, sočivja, krompirja, črnega kruha in mleka bodi naša poglavna hrana. Skrbeti moramo za redno prebavo, kajti zaprtje je velik sovražnik svežosti. Zelo priporočljivo je zdravljenje z raznimi zdravilnimi zelišči, ki

blagodejno vplivajo na presnavljanje. Svežost polti ohranimo, če se umivamo z mrzlo vodo, če je pa koža uvela, so izvrstno sredstvo kratkotrajni topli obklad ali pa umivanje obraza z vodo, v kateri smo kuhali kamilice. Marsikateri nevarnosti, ki ogroža lepoto obraza in lepoto sploh, se izognemo s smotrnim, zdravju primernim, urejenim življenjem, saj je lepota estetičen izraz zdravja.

Nekaj praktičnih nasvetov

V množici kozmetičnih sredstev ne smemo pozabiti tistih, ki nam jih narava sama ponuja in ki učinkujejo, če bi jih pravilno uporabljali, mnogo boljše kot za drag denar kupljena lepota.

Ze Rimpljanke se cenile jagode kot izvrstno sredstvo za nego kože in so delale iz njih in smetane mazilo, ki je baje pomlajevalo kožo.

Tudi danes lahko uporabljamo jagode v kozmetiki. Jagode stisnemo v žličko, utremo sok nežno v temeljito očiščeno kožo in ga pustimo nekako četr ure na koži. Nato ga speremo z mlačno vodo in kožo rahlo namastimo z mandljevim oljem ali pa s smetano. Nezrele jagode ali jagode svetlejših vrst nimajo pravega učinka, zato moramo uporabljati le zrele, temno rdeče sadeže. Po takšnem zdravljenju bo koža postala mehka, dišala bo osvežujoče in bo prožna. Isti učinek na kožo kot jagode imajo tudi maline, ki jih uporabljamo predvsem v večerni kozmetiki.

Važno je še bolj uporabno lepotilno sredstvo kot so kumarje. Uporabljamo zlasti olupke ali pa manjše koščke celega sadeža, s katerimi natremo kožo. Kasnejše spiranje z vodo ni potrebno, pač pa moramo kožo prejš s toplo vodo temeljito očistiti, ne da bi pri tem uporabljali milo ali pa kakšne maščobe. Mesto kumaric lahko uporabljamo tudi zrele paradižnike, katerih sok namažemo na kožo in pa po desetih minutah splaknemo z mlačno vodo. Ameriški zdravniki menijo, da morajo vitamini prehajati v telo skozi kožo, zato zelo priporočajo uporabo paradižnikovega soka, ki vsebuje mnogo vitaminov. Priporočamo tudi uporabo soka rabarbare, ki ji primešamo nekoliko kapljic glicerina.

Masno kožo je neprimerno težje negovati kot pa suho. Sreča je, da imamo v surovem krompirju sredstvo, ki pomiri razdražene lojnice in uravnava, če ga stalno uporabljamo, njih prekomerno izločanje. Uporaba krompirjevega soka je zelo enostavna. Svež, zdrav krompir previdno operemo, nato ga posušimo in narežemo v majhne rezine, s katerimi namažemo očiščeno kožo. Kožo ne umijemo, temveč pustimo, da se krompirjev sok na njej posuši. Za kozmetične namene so posebno priporočljive močnatere vrste krompirja. Krompir je tudi izvrstno sredstvo za omeščanje mozoljev in sojedcev. V ta namen naredimo krompirjevo kašo, jo še vročo namažemo na gazo in potem položimo na oboleni kožo. Postopek nekajkrat ponovimo in uspeh ne bo izostal.

("Naša žena")

FARMARJI VEČ ŽIVEŽA!

WASHINGTON, 12. marca. — Vlada priganja ameriške farmarje, da proizvajajo čimveč živeža, zlasti pa mesa, ker je povpraševanje po hrani naraslo, odkar se izvaja obrambeni program. Gre predvsem za več govedine, svinjine in teletine, zlasti pa za žito vseh vrst, zlasti pa za koruzo. Tako farmarji, kakor tudi zastopniki vlade so izdelali dalekosežni program, kako zadostiti tem življenjsko važnim potrebam časa in prilik.

IVO PIRKOVIČ:

Bilo je pod Gorjanci

V PASTI LASTNE BODEČE ŽICE

(Nadaljevanje)

O bitki za železnico in njenih naslednjih za naše obkoljeno mesto v juniju (leta 1942) imam nekaj skromnih beležk:

V noči od 5. na 6. junij so partizanske zasede uničile vlak in je bila bršljinska postaja teden dni tiha in samotna. Nekje ob tiri sta ležali dve lokomotivi in je minilo teden dni, da so ju pod ognjem upornikov Italijani utegnili odstraniti in tir spet odpreti prometu.

Devetega junija je pri Mirni peči, kjer so bili neprestani boji za železnico, padel brigadir naše straže in je karabinjer, ki nam je novico prinesel, menil, da bo do Italijani za maščevanje najbrž zažgali Mirno peč.

Tiste dni so partizani tudi na Pokopljah uničili železniški most in vlakovi tudi s Hrvaške ni bilo. Bili smo odrezani od sveta. Okupatorji vojski je pretil glad. Italijani so zasegli vse zaloge živeža, ki so ga trgovci namerali razdeliti meščanom na karvate. Po vsem mestu so pograbil tudi zaloge usnja in so usnarji svoje prazne prodajalnice zaprli. Tobaka je primanjkovalo.

Stiska mesta je postala neznošna, ko so partizani zaprli še stopiški vodovod in vzeli električno, ki smo jo dobivali iz lučenskega gradu. Gospodinj so se s škafi in vedri drenalje pri malem studencu pod Kastelčevno hišo v Kandiji, studenček pa ni mogel dajati vsem dovolj vode. S Krke so Italijani vlačili čolne na levi breg in jih kopicili na živinskem sejmišču, da bi uporniki ne vdrl v mesto čez reko. Italijani so bili prepričani, da pripravljajo partizani splošen napad na mesto.

Ozračje v dolenski prestolnici je postajalo zadržljivo. Illegalno delo je bilo vse težje in težje. Okupator je vedno bolj spoznaval mesto, služiti pa so mu začeli tudi prvi ovaduh. Eden teh, štacunar, stavbni mojster in predsednik šentpetrške Katoliške akcije, Franc Rataj, ki je v gosposki sobi naše bolnišnice pestoval dyakrat prestreljen roko, je prežal na sumljive ljudi, ki bi utegnili biti kurirji. Partijski okrožni komite in okrožni odbor Osvobodilne fronte, ki sta se v obkoljenem mestu vedno težje gibala, sta se konec prvega tedna v juniju umaknila iz mesta. Mestni revolucionarni odbor pa se je zapiral spiriral globlje v podzemlje.

Prvi vlak, ki se je prebil v naše mesto po tednu dni, kar so partizani uničili dva stroja, nam je pripeljal zlovesč oklic novega ljubljanskega župana, generala Leona Rupnika. Osemnajstega junija je železniški promet običajno znova za dva dni. Italijani so tir popravili za en dan in smo bili nato zopet tri dni odrezani od sveta. Takrat so Italijani prepovedali vsako "kroženje in postajanje na prostem polju v širini enega kilometra na obeh straneh vseh železniških prometnih zapor" in so zapretili, da bodo "uporabili orožje brez kakršnega koli opozorila ali poziva."

V tej sovražnikovi nakani pa smo videli le malo vojaške modrosti, zakaj zoper partizane, ki so napadali železnico, so Italijani že dotlej "uporabljali orožje brez kakršnega koli opozo-

rila ali poziva." Zato smo menili, da je bila ta odločitev okupatorju le nov izgovor za neodgovorno množično strahovanje podjarmljene dežele.

Pred koncem meseca je v rastoči stiski vstal pred Italijani v mestu nov strah: bližal se je Vidov dan, ki je bil v stari Jugoslaviji državni praznik. Italijani si o njegovem pomenu niso bili povsem na jasnem, toda rodoljublji, ki jim pride vse prav, ga utegnajo na kak razbojniški način praznovati. Že jeseni so užili Lahi strah pred ponovitvijo sicilskih večernic ali govora šentjernejske noči. Zgodovina se tolikokrat ponovi, vrag vedi.

Poveljnik mesta je svoje dolžnosti predal namestniku in nemudoma odpotoval na kratek "dopust." Namestnik si je hotel iskati novega namestnika in je tudi on zbežal, seveda na "dopust." Beg poveljnikov je rodil preplah. Vojaško čast komandanta mesta so si podajali iz rok v roke. Naša poročila so govorila, da so takrat štirje višji italijanski častniki Šoke divizije iz strahu pred neznanom nevarnostjo Vidovega dne drug za drugim hiteli na "dopust" in da je šele peti ostal na odgovornem mestu. Medtem so uporniki namreč spet porušili železnico in so bili dopusti ukinjeni.

Na Vidovo smo bili obkoljeni že četrty dan. Italijani so oskrbovali po zraku; letala so nad Bršljinom odmetavala tudi pošto. Trg je bil prazen. Kmeti ni bilo s pridelki v mesto in so meščani, oprtani z nahrbtniki, v procesijah odhajali v svobodno republiko upornikov, po stopiško solato in pozne brusniške črešnje, ki so takrat dozorevale, in vrag vedi po kaj še. Saj je skoraj vsakdo imel koga v gozdovih. Majhni in nekam krotki Italijani so v svoji neboljnosti sramoto morali pogoltniti.

Tisti poletni dnevi so bili za Italijane v našem mestu najmračnejši in v vsem času njihove okupacije najmanj slavni. Oholi napis "Roma doma—Rim kroti," ki jih je, zavzet nad lahko zmago, okupator v začetku še ves ošaben pisal po zidovih mestnih hiš, so se spremenili v pavilhovsko šalo.

Today many schools are in serious trouble. Nationally, we need thousands more classrooms over the next ten years. We need more teachers—75,000 more in elementary schools alone. We need better equipment, more facilities, more up-to-date textbooks. We may need some of these things right here—so let's start doing something about it. For information on how other communities are solving school problems, write to: The National Citizens Commission for the Public Schools, 2 W. 45th St., New York 19, N. Y.

V zagrebški tovarni so začeli pridobivati fenol in krezol

V naši državi še ni dobro razvita kastranska industrija, ki predeluje izredno pomembno surovino kemične industrije za pridobivanje dolge vrste izdelkov. Katranski izdelki so osnova industrije barv, zdravil in eksploziv. Katran pridobivajo z destilacijo premoga. Predvsem prihaja v poštev črni premog. Pomembna surovina pa je tudi katran iz rjavega premoga. Iz katrana kot stranskega izdelka velike koksarne za metalurški koks v Lukavcu bodo pridobivale tudi bencol, ki ga moramo zdaj še uvažati. Tudi čisti bencol uporabljajo v industriji barv. Nedavno smo poročali, da je ljubljanski zavod za industrijska raziskovanja rešil vprašanje proizvodnje mila iz petroleja. Pri tej proizvodnji bodo med drugim potrebovali bencol, ki smo ga morali doslej uvažati.

Doslej pa smo uvažali tudi fenol in krezol. Tudi fenol pridobivajo iz katrana. Uporabljajo ga za proizvodnjo barv, umetnih smol (plastične mase), zdravil in eksploziv. Nečisti fenol je v trgovini znan kot karbolna kislina, ki jo uporabljajo za desinfekcijo. Krezol ali krezol je desinfekcijsko sredstvo, in sicer še boljše kakor fenol. Uporabljajo ga prav tako v industriji barv in zdravil.

Naše tovarne barv potrebujejo mnogo fenola in krezola. Potrebe po fenolu pa že naglo naraščajo z razvojem industrije umetnih smol. Posledje fenola in krezola ne bomo mogli več uvažati iz Nemčije, ker ju bodo izvažali v Ameriko. Zato je bila zelo pereča naloga rešiti vprašanje domače industrijske proizvodnje krezola in fenola. Rešila sta ga inženirja Mlinarič in Sefer, ki sta zaposlena v zagrebški tovarni "Katran". Najprej je bilo treba proučiti tehnološki proces pridobivanja fenola in krezola iz katrana v laboratoriju. Iz tujine so na račun reparacij postopoma prejeli industrijske naprave. Naši strokovnjaki in delavci so sami instalirali stroje. Dne 29. novembra so končali delo, zdaj pa se je začela prva v naši državi industrijska proizvodnja fenola in krezola. Kolektiv je sprevidel, da bo treba obrat razširiti in povečati proizvodnjo. Delavski svet je že predlagal proračun za nove industrijske naprave, s katerimi bodo proiz-

mijskih sprememb v njihovih stanicah in do njih izžerpanja. Ko nastopi taka izžerpanost, možgani niso več sposobni, da bi sprejemali zunanje vtise in da bi na nje odgovarjali. Često pride do takega stanja, da so potrebni močni zunanji dražljaji, da možgani sploh reagirajo. Tedaj nastane spanec. Ko je delo stanic v takem stanju izžerpanosti, bi jih vsako nadaljnje delo uničilo. Torej je spanje pravzaprav zaščita organizma pred uničenjem.

Vsi organski sistemi delajo med spanjem počasneje (dihanje je počasno, prav tako delo srca, mišice so mehkejšje itd.), ker se s počasnim delom najmanj izrabljajo.

Različni ljudje različno zapadajo v spanec. Nekdo hitro zaspi in pade v globok sen, medtem ko potrebuje drugi dolgo časa, preden zaspi, in se tudi dalj časa nahaja v rahlem snu.

Kakor smo že dejali, delajo nekateri organi našega telesa tudi med našim najglobljim spanjem (dihanje, krvni obtok, itd.). To pomeni, da delajo posamezni deli naših organov v spanju, saj se vse funkcije našega organizma razvijajo pod njihovo kontrolo. Tako lahko razumemo, da so trenutki med našim spanjem, ko je del možganskih funkcij še vedno buden, toda ne pod kontrolo popolne zavesti.

Ta delna budnost možganskih delov nam razjasnjuje nastanek sanj, ki zavzemajo večsili zelo čudne in fantastične oblike

ter medsebojne zveze, ker so pač posledica neorganiziranega možganskega delovanja.

Tako vidimo, da so sanje posledica normalne funkcije možgan v času spanja, ne pa znamenje tajinstvenega in nadnaravnega, kakor so mislili nepoučeni ljudje skoro do najnovejših dob.

("Naša žena")

DELO DOBIJO MOSKI

VOZNIK — PRODAJALEC
Izvrstna prilika za moškega starega 25 let ali več.
Na zapadni strani.
Stalna plača in provizija.

Pokličite
MR. TOOL
AT 1-4411

KOVINSKI DELAVCI

za industrijsko kovinarska dela
Obrambno delo
50-ur tedensko
Plača od ure

Vprašajte za MR. KASSOR

THE FOUNDRY EQUIPMENT CO.

1831 COLUMBUS RD.
(med W. 25 St. Market in staro Erie R. R. postajo)

SOBE V NAJEM

V najem se odda sobo z kuhinjo

za moškega, žensko ali zakonski par. Vse udobnosti. Dobra transportacija. Pokličite IV 1-6965

DELO DOBIJO ŽENSKE

SPLOŠNA PISARNIŠKA DELA
Service oddelek
Tipkanje — filing
Stalna plača
36 1/4 ure tedensko

REMINGTON-RAND, INC.
2115 CHESTER AVE.
CH 1-7000
MISS WINTER

BILLER
Graduantinja višje šole ali z izobrazbo trgovske šole; izkušnja ni potrebna, toda v pomoč. Treniramo. Stalno delo, prijetne delovne razmere. — Stalna plača.
The Consolidated Iron & Steel Mfg. Co.
1290 E. 53 St.
severno od St. Clair Ave.

JUNIOR STENOGRAFIKA

za oglaševalni oddelek
DICTAPHONE
TIPKANJE
FILING
Stalna plača
36 1/4 ure na teden
REMINGTON-RAND, INC.
2115 CHESTER AVE.
CH 1-7000
MISS WINTER

PISARNIŠKO DELO

Plačilni oddelek
Personnel Dept.
Stalno delo
5 dni tedensko
Stalna plača
FISHER FOODS
2323 LAKESIDE
(Vzemite St. Clair poulično)

ZEMLJIŠKA NAPRODAJ

DOBER NAKUP
v Collinwoodu na E. 156 St.
Hiša za 2 družini; spodaj 6 sob, zgoraj 4; 2 forneza na plin, 3 garaže, lepa lota. Vse v jako dobrem stanju. Za podrobnosti se zgledite pri
KOVAC REALTY
960 E. 185 ST.

DELO DOBIJO MOŠKI

MIZARJI

IZDELOVALNICA RAKEV
Stalno delo,
42 1/2 ure tedensko
7.15 zj. do 4.15 pop.
5 dni tedensko
Plača od ure
F. H. HILL CO.
2274 ST. CLAIR AVE.

VLILCI SVINCA

splošni tovarniški delavci
pometači
TIME KEEPERS
Dobra plača od ure. Nekatera dela plačajo od komada.
Prosta zavarovalnina.
Podnevi
Zglasite se med 8. in 4.
Bishop & Babcock Mfg. Co.
Vogal E. 49 St. & Hamilton Ave.

OSKRBNIK

pasje staje na deželi
Dobra plača in stanovanje
FA 1-2270

COLD HEADER OPERATOR

Waterbury Toggle
Solid die machine
Podnevi; plača od ure.
THE AMERICAN SCREW PRODUCTS CO.
2470 E. 93 St.

Tovarniški delavci

za opekarno

Izkušnja ni potrebna
Dobra plača od ure in nadurno delo
THE EUCLID SHALE BRICK CO.
EAST 289th STREET
(od Euclid Ave.)
WICKLIFFE, OHIO

PISARNIŠKO DELO

Dekleta, ki se zanimajo za pisarniško delo v prijetnem ozračju, z dobro plačo, se sprejemajo za intervju za

splošno
knjigovodstvo
tipkanje
plačilni oddelek
stenografke

Uposljevalni urad odprt od ponedeljka do sobote od 8. do 4.30.

THE

WHITE MOTOR CO.
858 E. 79 ST.

NATIONAL SCREW

vas potrebuje
Izurjene žične delavce za
Wire Drawers, Cutters, Setters, Wood Screw Set Up
in operatorje avtomatičnih Screw Machine, Coil Headers, Coil ali Bar Headers.

Kvalificirani moški bodo sprejeti kot vajenci.
Plača od ure poleg bonusa.

Zglasite se med 8. in 5. vsaki dan ter od 8. do 12. v soboto, in od 1. do 5. v nedeljo.
National Screw & Mfg. Co.
2440 E. 75 ST.

MERCURY

VARNI NAKUPI
ZAMENJANI ZA NOVE AVTE

1950 MERCURY Coupe za 6 oseb; 4650 milj; radio, grelec.	Coupe za 6 oseb; 4650 milj; radio, grelec.	1949 FORD custom de luxe "8" club coupe; radio, grelec, overdrive.
\$2095	\$1995	\$1295
1950 PONTIAC "6" Streamliner Sedan Coupe, radio, grelec.	1948 DODGE custom de luxe, 4 vrata, radio, grelec, 3 na izbero	\$1295
\$1790	1948 FORD super De luxe "8" station wagon; perfekten.	\$1195
1949 DODGE custom sedan s 4 vrati; radio, grelec	1948 NASH "600," 4 vrata, radio, grelec, novi tajerji	\$1095
1949 PONTIAC CHIEFTAIN De luxe "8," 4 vrata; radio, grelec.	1948 KAISER sedan, 4 vrata; radio, grelec, overdrive.	\$995
1949 PACKARD "8" Sedan, 4 vrata; Grenadier maroon.	1946 CHEVROLET Fleetmaster, 4 vrata; radio, grelec; v A-1 stanju	\$895
1949 MERCURY Coupe za 6 oseb; radio, grelec, Van Aucken		

Vsi avti so popolnoma prenovljeni; za zimsko vožnjo in jamčeni

FERGUSON

West Side center rabljenih avtov

MERCURY PRODAJALEC DIREKTNO IZ TOVARNE
Odprto pon., sredo., petek do 9.

W. 116-LORAIN

WL 1-5300

Preko 25.000 ekspresnih paketov in vreč moka je bilo izročeni prejemnikom v Jugoslaviji.

Ekspres moka! - Paketi! - ZDRAVILA!

Važno! Najboljša ameriška in kanadska roba Važno!
Iz našega glavnega skladišča v svobodni zoni Trsta dospejo paketi prejemniku v Jugoslaviji najkasneje v 20 DNEH

BELA KANADSKA MOKA Najboljše vrste "E" Manitoba
Spring Wheat Flour, 100 funtov. **\$11.00**
Pakirana v dvostručni vreči. Označite najbližjo železniško postajo.

Paket št. 2—\$15.50	Paket št. 3—\$15.50	Paket št. 13—\$17.00	Paket št. 17—\$15.00
10 lbs. riža	10 lbs. bele moka	2 lbs. sirove kave	20 lbs. sladkorja
10 lbs. spaghetti	5 lbs. sirove kave	5 lbs. svinjske masti	15 lbs. riža
5 lbs. sladkorja	5 lbs. sladkorja	5 lbs. sladkorja	5 lbs. zelene kave
5 lbs. sirove kave	5 lbs. svinjske masti	1 lb. čokolade	
5 lbs. svinjske masti	5 lbs. mla za pranje	2 lbs. rozin	BICIKLI (Bicycles)
5 lbs. mla za pranje		5 lbs. mlečnega praška	(Najbolje evropske
		10 lbs. bele moka	marke "Steyr-Puch")
		1/2 lb. noodle soup	ŽENSKI ALI MOŠKI
		1/2 lb. črnega popra	\$45.00

PISITE NAM ZA CENIKE S 27 STANDARDNIH PAKETI HRANE!

POŠILJAMO TUDI NAJBOLJŠE "KAYSER" NYLON NOGAVICE
PRVOVRSTNA ČRNA ALI BRAUN BOX KOŽA S KOMPLETNIM PRIBOROM
ZA 2 PARA moških čevljev \$13.00 Za 2 PARA ženskih \$12.00
Za 2 PARA delovnih čevljev \$13.00 Za 2 PARA otroških čevljev \$11.00

STREPTOMYCIN PRILOŽITE RECEPT JUGOSLOV. ZDRAVNIKA
(Dihydrostreptomycin)
GARANTIRANA DOSTAVA BOLNIKU V JUGOSLAVIJI
10 gramov \$8.50, 20 gramov \$16.00, 50 gramov \$37.00, 100 gramov \$73.00
NAJKASNEJE V 10 DNEH PO NAROČILU.

Ako se plača v kanadskem denarju, je treba dodati 8% več kot pa so gori navedene cene.
Popolno ali delno izgubo paketa nadomestimo z novim ali pa vrnemo denar.
Pošljite PISMA, NAROČILA, ČEKE, MONEY ORDRE, na:

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE

55 WEST 42nd STREET — Telefon: BRyant 9-0252 — 9-0253, NEW YORK 18, N. Y., U. S. A.

MIMI MALENŠEK KOVINARJI ROMAN

(Nadaljevanje)

Meglič se mu je približal in potihoma rekel: "Si bil pač delavski zaupnik. Koliko let, Jaka? Precej, kajne? Veš, tudi Komarja skrbi, sam mi je povedal." Potem pa mu je glas zrasel in postal odločnejši. "Če ti bodo kaj očitali, vsi se bomo postavili zate! Vsi, da veš, Lavtižar!"

"Nič mi nimajo očitali," se je branil delavec. "Zaupnik sem bil. Pošteno sem delal za našo stvar. Ali sem se skrival? Ali nisem delal, kot vsi delavski zaupniki? In če sem bil dolgo, sem bil zato, ker sem pošteno delal, ker nikoli nisem izdal svojih in ker se nisem udingal upravi, kakor so storili mnogi..." Zaspel se je in skoro pozabil, da stoji na cesti in da hodijo mimo njega ljudje. Potem se je zavedel in utihnil.

Meglič je pokimal in se delal kot da nerad govori o tem, kar vendar mora povedati. "Ko bi Brenčiča ne bilo," je rekel premišljeno.

Lavtižar je namršil obrvi. Spomnil se je borbe z Brenčičem, pritepcem, ki se je vzel kdove odkod in dobil delo v tovarni, potem pa je postal delavski zaupnik in bil nazadnje v nadzornem odboru Bratovske skladnice. Toda Lavtižar je spoznal njegovo zahrbtno igro. Ob zadnji stavki ga je razkril, kakršen je bil. Brenčič je bil v stavkovnem odboru in tako se je dogajalo, da je tovarniško ravnanje vedelo za vse sklepe odbora prej, kot jih je utegnili stavkovni odbor pojasniti delavcem in se z njimi posvetovati. Stavka je propadla, delavci so bili popolnoma poraženi. Uprava je vrgla mnogo ljudi iz tovarne, same poštene in delavstvu predane moze. Takrat se je Lavtižar spoprijel z Brenčičem. Dolgo sta se bodla. Naposled je Brenčič na videz po-

dlegel. Uprava je posredovala v njegovo korist, toda vse delavstvo je bilo za Lavtižarjem in Brenčič ni bil več delavski zaupnik. Odtlej je jel kar odkrito vohuniti med delavstvom. Toda delavci, ki so spoznali njegovo umazano početje, so se ga izogibali.

"Nič se ga ne bojim," je rekel Lavtižar. "Kaj mi more tak delavski uskok?"

"Slišiš, že dva dni se drži v pisarni..."

Meglič je naglo umolknil in z očmi opomnil Lavtižarja, naj tudi molči. Vsi so se ozrli po cesti. Proti njim je prihajal počasni in zaskrbljen obrazom inženir Kobe. Odmaknili so se nekoliko, kakor bi jim bilo neprijetno, da stoje prav pred njegovo vilo. Kobe je šel mimo njih, kot bi jih ne videl. Meglič je iz navade segel k ščitku usnjene čepice, potem pa je spustil roko. Kobe je bil tako zamišljen, da jih morda niti ni spoznal. Odprl je vrtna vrata, ki so zaevala v tečajih in odšel po beli stezi čez vrt v vilo.

Komaj je Kobe izginil v svoji vili, je nekaj zašumelo in zapopolnilo. Na kolodvoru je zapljala lokomotiva, presunljivo in zateglo. Na česti je zašumelo. Ljudje so se ustavljali in gledali po cesti navzdol.

"Kaj pa je?" je vprašal Lavtižar in se stegnil, kakor bi mu kdo oviral razgled.

Na cesti so zaropotali motorji. Njihov ropot se je mešal s tuljenjem lokomotive, ki kar ni hotela prenehati. Med truščem lokomotive se je nenadoma oglasila tovarniška sirena. Njen rezek glas je planil nad mesto in napolnil vso dolino. Zvoki so trepetali, postajali so višji, pa spet upadli. Sirena je tulila drugače kot takrat kadar je klicala delavce na delo. Zavijala je jezno in strašno, kot seštradan volk. Glas lokomotive je kar utonil v njenem tuljenju.

Med tuljenjem sirene se je iz golih kostanjev prikazal prvi Nemec. Zvedavo je gledal okoli sebe in vozil čisto počasi kot da se bo vsak hip ustavil. Nagnil se je k drugemu, ki je sedel zraven njega v prikolici, in mu nekaj rekel. Za hrbotom mu je sedel tretji, mrk, kar zelen v obraz. Vsi so imeli puške obešene navzkriž čez prsi, pripravljene na strel, na glavah čelade in na sebi temnozeleno gumijaste plašče, ki so jih zagrinjali do pete. Motor s prikolico je vozil na čelu dolge vrste motornih vozil. Sirena je tožeče utihnila in zrak se je napolnil s smradom po bencinu in s predirnim hropenjem motorjev.

Jeseničani so s široko razprtimi očmi gledali prihod Nemcev. Stari Lavtižar je celo pobledel in se upognil, kakor pod nevidno težo. Mojster Meglič je široko zinil od začudenja, mišice na obrazu so mu nekajkrat nervozno zadrgetale. Miha jih je gledal pol v strahu pol radovedno. Čisto drugačni so bili od jugoslovanskih vojakov, na katere se je privadil zadnje čase.

B. J. RADIO SERVICE

SOUND SYSTEM
INDOOR — OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno
1363 E. 45 St. — HE 1-3028

"Zdaj so pa tu," je nemirno rekel Meglič.

Spredaj so delavci stiskali glave. Nekateri so se celo smejali. Miha se je ozrl, za hrbotom mu je nekaj škrtnilo. Pogledal je na slemo Kobetove vile, kjer se je odpirala podstrešna linica. Moška roka je hlastno zatikala nemško zastavo. Rdeča zastava se je spustila po drogu, se razvila in počasi zaplapolala. Takoj za tem je prišel iz vile inženir Kobe sam. Hitro, drobnjavo je šel, klobuk je nesel kar v roki. Vrtna vrata je zaloputnil za seboj, potem pa se je skokoma pognal čez cesto skozi presek med vozečimi motorji. Skoraj tekel je v upravno poslopije.

Vedno novi motorji so prihajali. Brez konca se je odvijal dolgi trak motornih vozil s prikolicami, na vsakem so sedeli po trije moške v zelenih gumijastih plaščih. Nekateri so bili mrki, vase zaprti, gledali so strogo naravnost predse. Drugi so se ozirali po hišah in po ljudeh, ki se jih je čimdalje več nabiralo po pločniku. Miha je begal z očmi po brežibnih plaščih, po trdo sedečih čeladah, po skrbno očiščenih puškah, ki so tičale v rokah, oblečenih v črne, usnjene rokavice. Zazdelo se mu je, da so ti Nemci močno podobni strojem v tovarni, ki so tudi iz Nemčije. Vse na njih je tako natančno umerjeno in preračunano, da ne sme biti nikjer nobene napake. To so vendar tisti Nemci, o katerih so govorili in pisali odkar je Hitler prevzel oblast. Pregazili so Poljsko, ustrašovali Francijo, spravili podse celo vrsto držav in zdaj grozijo celo britanskemu levu! Hudič je z njimi! Mihi je spet postalo tesno pri srcu.

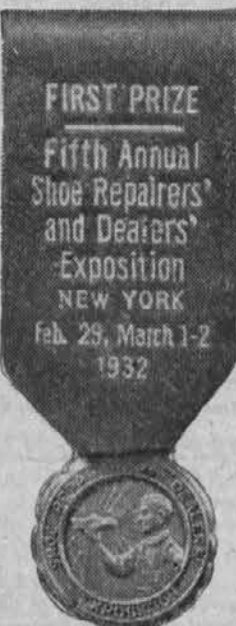
Dopolodne je minevalo, Nemci so se porazgubili, ljudem se pa le ni ljubilo nikamor. Stali so in se pogovarjali. Nekje se je bahal veteran iz prve svetovne vojne. Mladi so ga gledali nezaupno, skoro sovražno.

"Pojdiva domov," je menil Miha proti očetu.

"Saj bo res doma menda še najboljše," je rekel Meglič, pokimal Lavtižarju in se tudi odpravil.

Lavtižar je še hip postal. Pred upravnim poslopijem se je ustavil črn luksuzni avto. Začuli so se rezki nemški klici in odsekani odgovori. Iz avtomobila je skočil nemški častnik. Popravil si je kapo z velikim ščitkom, se razgledal, potem pa s koraki človeka, ki dobro ve kam mu je iti, stopil v upravno poslopije. Sledili so mu trije nižji častniki. Ko je prišel do vrat, se je že prikazala plešasta glava ravnatelja oddelka, Kramberggerja, Nemca. Nad njim je gledala izza vrat suhljasta, skrbno na prečo počesana glava višjega inženirja.

(Dalje prihodnjič)

Kozan Shoe Service
6506 St. Clair Ave.
Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Uncle Sam Says

Andrew Jackson, our seventh President, said: "Save your money and thrive or pay the price in poverty and disgrace." Ten years ago millions of Americans started buying U. S. Defense Bonds. The money invested in those Bonds helped to finance the greatest war in history, and it helped finance the owners in carrying out many needed projects. Join the ranks of millions of wage earners who are providing security for their country and themselves by enrolling for the Payroll Savings Plan where you work. U. S. Treasury Department

Nekaj o kavi in njeni zgodovini

Na ameriškem kontinentu se pridelava skoro 90 odstotkov svetovne produkcije kave, in sicer v Južni in Centralni Ameriki. Zedinjene države pokupijo za okrog 750 milijonov dolarjev te kave letno. Sodi se, da približno sto milijonov prebivalcev Zedinjenih držav začne vsak dan s čašo kave; poleg tega milijoni pijejo kavo tudi tekom dneva. Kava je vsakodnevna pijača tudi v vsej zapadni Evropi, na Balkanu, v muslimanskih deželah Srednjega Vzhoda in Severne Afrike, dalje v Indoneziji in v Latinski Ameriki.

Značilno je, da si je kava "osvojila" skoro toliko sveta kot tobak, pa niti en niti drugi produkt ni živilo. Za tobak vsakdo ve, da ne vsebuje nikake redilne snovi. Isto velja za čisto kavo; kar redilnosti je v čaši kave, jo dasta mleko in sladkor.

Kdaj so ljudje začeli piti kavo, ni znano; ugotovljeno je le, da je prvič omenjena v svetovni literaturi okrog leta 900; pisal je o nji učenik arabski zdravnik Razes. V srednjem veku je bilo uživanje kave omejeno v glavnem na Srednji Vzhod. V zapadnem svetu so jo smatrali za pijačo nevernikov. Ko se je prvič pojavila v krščanskem svetu, je skupina duhovnikov apelirala na papeža Klementa VIII, ki je papeževal v šestnajstem stoletju, da naj jo prepove. Ko je papež kavo sam pokusil, je baje izjavil: "Ta satanova pijača je tako okusna, da bi bilo škoda, če bi bila dostopna samo nevernikom." Potem jo je formalno krstil in jo proglasil za pravo krščansko pijačo. Tako

vsaj se pripoveduje, če je res ali ne.

Kmalu potem se je uživanje kave razširilo po srednji in zapadni Evropi in postalo zelo popularno v vseh slojih. Francoski pisatelj Voltaire jo je baje popil do 50 čaš na dan. Veliki diplomat Talleyrand je baje dejal, da dobra kava mora biti "črna kot vrag, vroča kot pekel, čista kot angel in sladka kot lju-bezen." Znani skladatelj Johann Sebastian Bach je leta 1732 celo skomponiral "kavino kantato," ki je še danes priljubljena.

Sodi se, da je prvotna domovina kavinega drevesa Etiopija in v srednjem veku je bila v glavnem omejena na Srednji Vzhod. Izvoz kavinih rastlin je bil strogo prepovedan. Okrog leta 1700 pa je Gabriel Mathieu de Clieu iztihnjal pri kavinih rastlinah na zapadnoindijski otok Martinique in ena teh rastlin se je prišla in se razkošila. Ta edina kavina rastlina ima zdaj tisoče milijonov potomk na ameriškem kontinentu. Kot že omenjeno se okrog 90 odstotkov svetovnega kavinega pridelka pridobi na ameriškem kontinentu; v Braziliji okrog 50 odstotkov, v Kolumbiji 20 odstotkov, ostala v 12 drugih deželah.

Kavovec zahteva tropsko podnebje ter gotovo vrsto zemlje, primerno vlago, pravo nadmorsko višino itd. Mlade kavine rastlinice se gojijo v posebnih rastlinjakih, nakar so presajene v posebno pripravljeno zemljo; drevesa začnejo roditi, ko so pet let stara. Obiranje in pobiranje kavinih jagod je zamudno delo,

HICKOK

pasovi za dečke in mladeniče

mere 22 do 30

\$1. \$1.50

za moške

mere 30 do 50

\$2. \$2.50. \$3.50

izvrsten izdelek; različni vzorci velika izbira v zanesljivi slovenski trgovini

FRANK BELAJ

6205 ST. CLAIR AVENUE

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

Posebno naznanilo!

Tvrška Kollander naznanja, da sprejema naročila za moko in standard pakete, katere razne firme v New Yorku pošiljajo preko Trsta, Reke, Ljubljane in Zagreba. Ako želite razveseliti in pomagati svojim dragim s kakim darom pač ni v sedanjih časih bolj primerne kot je moka in hrana. Svetujemo vsem, da pošljete sedaj, ko je potreba največja.

Iz cenikov, ki so vam na razpolago, lahko naročite raznovrstne pakete, moko, Streptomycin, šivalne stroje in druge v starem kraju potrebne stvari. Vsako naročilo je garantirano!

Pišite! Telefonirajte! Pridite!

TOČNA POSTREŽBA je in ostane
geslo tvrške
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave. HEnderson 1-4148
Cleveland 3, Ohio

ker se mora vršiti na roke, pa tudi mnogo nadaljnega dela s kavo zahteva dosti ročnega dela. Za en funt kave, pripravljene za kuhanje, je treba do 3,000 kavinih jagod, odraslo kavino drevo producira komaj toliko jagod na leto. V Latinski Ameriki se pridelava okrog štiri tisoč milijonov funtov kave na leto.

—NOVA DOBA

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

KUPIM HARMONIKE

rabljene, Mikuševga ali Mervarjevega izdelka. Sporočite na 445 E. 157 St., od Waterloo Rd.

ŽELI SE STANOVANJE

Mlad par, mirnega značaja, želi stanovanje pri naših ljudeh. 4 ali 5 sob, takoj ali v par mesecih v okolici Grovewood Ave. in E. 185 St. Če imate ali boste imeli, pokličite LI 1-4290

Chicago, Ill.

BUSINESS OPPORTUNITY

DRESSMAKING BUSINESS for sale. Good business for right party.

Call BEverly 8-2529, between 4-6 p. m.

GOOD CHANCE to buy Cleaning Store. 20 years established. Present owner 2 years. Lovely living quarters. All day Sunday. IRVing 8-1525

GOOD BUY — Quick Sale — Restaurant, plate lunch room, seats 24, short orders. 4 nice living rooms in rear. W. Good trade established. Selling. Owner has other interests. SEeley 3-0396

HELP WANTED—Domestic

WOMAN for various duties, in small hotel kitchen. Must know how to bake. Good working condition. Hospitalization and insurance plan. Call Miss Scheuer, Greenleaf 5-3300. Homestead Hotel.

COMPETENT Woman. Plain cooking, housekeeper for small institution. Stay. \$140 month. Room, board. Also 2nd maid. Stay. \$120 month. Room, board. RANDolph 6-6125

LOVELY HOME — 3rd floor quarters offered to responsible couple, 45 - 60. Husband, good driver and gardener. Wife, excellent cook and housekeeper. MIDway 3-5254

HELP WANTED—MALE

BEST WAGES—BEST MEN CABINET MAKERS

Must be A-1 men and have own tools. Steady work. Good pay. Will consider D. P.'s

SUPREME HOUSE TRAILER

4017 S. WABASH

PERMANENT AND EXCELLENT WORKING CONDITIONS

M-E-N

GENERAL WORK ALSO STRIPPING AND SORTING MAGAZINES EXPERIENCE NOT NECESSARY

J. O. STOLL CO.

245 E. GRAND AVE.

FINISH RUBBERS, MACHINE HANDS

ON WOODWORKING

45 HOURS

HOURLY RATE

PLUS BONUS

TIME AND ONE-HALF

OVER 40 HOURS

PAID VACATIONS

PAID INSURANCE

TONK MFG. CO.

1912 N. MAGNOLIA

Lincoln 9-7212

KADAR NAMERAVATE

kupiti ali prodati

hišo, zemljišče ali trgovino, pokličite za zanesljivo in točno postrežbo

JOHN ROZANCA

LAKELAND REALTY CO.

15604 WATERLOO RD., KE 1-6681

MI IMAMO

takojšnje kupce za vašo hišo za eno ali dve družini, od \$10,000 do \$20,000. V Euclidu ali severno-vzhodnem delu.

Točna in poštena posługa. Govorimo slovensko. **BEACHLAND REALTY** 787 E. 185 ST., IV 1-1012

VAS MUČI NADUHA?

Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

MANDEL DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. 15702 Waterloo Rd. — IV 9611

FOR — CHICAGO

and all sections

of the Midwest

OUR ADVERTISING REPRESENTATIVES

are the

Chicago Advertising Co.

139 N. CLARK ST.

CHICAGO, ILL.

DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Widow desperately

needs 2-3 room unfurnished bedroom apartment. N or NW. Moderate rental. ROckwell 2-4035

BEING EVICTED — PLEASE

HELP! 3 responsible adults need 4 room unfurnished apartment by April 1st. N or NW. Moderate rental. TAYlor 9-2837

RESPONSIBLE COUPLE (Wife-Slovak), infant daughter, desperately need 2 1/2-4 room furnished heated apartment. Moderate rental. NW, W. or suburbs. PALisade 5-5779

4 ADULTS, 1 child, need 6 room unfurnished apartment. 1st or 2nd floor. Heated. Prefer bungalow. NW. Moderate rental. RODney 3-6541

EMPLOYED COUPLE needs 3 or 4 room apartment. Northside. Moderate rental. Phone RANDolph 6-6125

RESPONSIBLE Business Woman—

Mother desperately need 3 room unfurnished apartment. Any good location. Prefer South near IC. Moderate rental. Miss Hall. ANDover 3-4200 extension 205

RESPONSIBLE Business Man wife, adult daughter, need 4-5 room unfurnished apartment. Good location SW. Moderate rental. ABERdeen 4-2055 or BOulevard 8-8100 extension 247

RESPONSIBLE Manager, employed wife, desperately need 3-4 room unfurnished apartment. Non-drinkers. Good location N. Prefer Evanston. Please call J. O. Salmonson, Mgr. Commonwealth Loan Co., 624 1/2 Davis St., Evanston. — GREENleaf 5-5133.

HELP WANTED

Policy Writers

5 DAY WEEK

LOOP INSURANCE FIRM

See Baird Brown — Room A-333

GEORGE F. BROWN & SONS

175 W. Jackson Blvd.

WABash 2-4280

Ask for Dept L when you apply

FEMALE HELP WANTED

EXPERIENCED Woman for general

housework. Own room and bath. Pleasant home on the Beach. 3 adults. References. Phone WILmette 555 COLLECT